

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Стратегічне управління зовнішньоекономічною діяльністю
підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,

групи 8.06.47.13.01,

спеціальності 8.03060104 «Менеджмент

зовнішньоекономічної діяльності»

Абдурахімова В.А.

Керівник: к.е.н., доцент Ястремська О.О.

Рецензент: Тисленко С. В.

Харків – 2015 рік

Кожне підприємство на етапі активного розвитку та стабільної ділової активності починає розширювати горизонт господарських зв'язків і ставить собі за мету вихід на зовнішній ринок.

На теперішній час підприємства та організації все більше усвідомлюють необхідність застосування стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю та розробки комплексної ринкової стратегії. А в період нестабільності економічної і фінансової ситуації на підприємстві застосування стратегічного управління має особливо важливе значення та є необхідною складовою для виходу підприємства на зовнішній ринок та його успішного функціонування. Серед існуючих форм здійснення зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) найбільш переважаючою є міжнародна торгівля, що являє собою міжнародний обмін товарами і послугами. Торгівля на зарубіжному ринку має ряд специфічних особливостей, які відрізняють її від внутрішніх торгівельних операцій. Здійснення зовнішньоекономічної діяльності зумовлює появу нових цілей, що пов'язані з освоєнням нових ринків. Суб'єкт господарювання повинен мати цілі діяльності та вміти їх досягти. Стратегічне управління на підприємстві має на меті, насамперед, попередити несприятливий вплив зовнішніх чинників та своєчасно вирішувати виникаючі проблеми. Визначаючи бажані і можливі орієнтири своєї майбутньої діяльності на світовому ринку, підприємство зменшує можливість непередбаченої дії основних чинників, що діють на світовому ринку.

Даною проблемою займались багато зарубіжних та вітчизняних вчених. Передусім, стратегічне управління ЗЕД підприємства, конкурентні стратегії, маркетингові дослідження зовнішніх ринків розглядаються в працях таких іноземних авторів як І. Ансоффа, Г. Мінцберга, А. Томпсона, А. Кредісова, Л. Стровського, Л. Торгової, Ф. Котлера, Дж. Лэмпела, Б. Карлоффа, Г. Армстронга, Д. Сондерса, В. Вонга, В. Руделіуса, М. Портера, Р. Фатхутдінова, а також вітчизняних науковців О. Чайкової, С. Гаркавенка, С. Крикавського, Н. Косар, О. Мних, О. Сороки, Т. Адаєвої, Р. Єршової, І. Пічуріна, В. Пономаренка та ін.

Не дивлячись на те, що формуванню стратегічного управління ЗЕД підприємства присвячено багато праць, все ще існує потреба в вирішенні цього важливого питання та адаптації його до конкретних ситуацій в галузі та на підприємстві. Крім того, стратегічне управління ЗЕД має свої особливості, воно повинне враховувати законодавство, а також міжнародні стандарти і традиції тих країн, корпорацій і ринків, на яких функціонує підприємство.

В сучасних умовах діяльність по стратегічному управлінню ЗЕД підприємства повинна бути пріоритетною. Зовнішньоекономічна стратегія є набором правил та прийомів, за допомогою яких досягаються поставлені цілі розвитку підприємства, а розробка комплексної стратегії виходу на зовнішній ринок включає в себе поставлені цілі діяльності по основним напрямкам і шляхи їх досягнення.

Підприємства, що функціонують на світовому ринку, зустрічають сьогодні жорстоку конкурентну боротьбу. Щоб вижити в цій боротьбі і досягти успіху, необхідно також використовувати можливості маркетингу.

Успішна підприємницька діяльність на міжнародному ринку – це, насамперед, вірно обрана стратегія, правильно визначена місія, цілі та задачі компанії. У зв'язку з цим, перед керівництвом підприємства постає питання про стратегічне управління ЗЕД, котре б давало позитивний результат діяльності на міжнародному ринку. Саме цим пояснюється актуальність обраної для даної роботи теми.

Об'єктом дослідження є процес стратегічного управління ЗЕД підприємства. Предметом дослідження є теоретико-методичні засади стратегічного управління ЗЕД підприємства.

Метою даної роботи є дослідження особливостей стратегічного управління ЗЕД підприємства.

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- а) дослідити існуючі теоретичні підходи щодо визначення сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- б) проаналізувати існуючі стратегії ЗЕД підприємства;

в) проаналізувати основні етапи стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;

г) розробити практичні рекомендації щодо стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Методи дослідження, які використовуються для написання даної роботи: аналіз наукової літератури, порівняння видів зовнішньоекономічних стратегій, аналогія, збір та обробка даних про діяльність підприємства.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти, підручники, монографії, навчальні посібники, періодичні видання, ресурси мережі Internet.

Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, визначається об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження.

У першому розділі розкриваються теоретичні засади стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

У другому розділі проведений комплексний аналіз діяльності підприємства.

У третьому розділі дипломної роботи наведена оцінка міжнародної конкурентної позиції ДНВП «Об'єднання Комунар», визначена стратегія та показники контролю ЗЕД підприємства та в якості заходів щодо удосконалення стратегії організації діяльності ДНВП «Об'єднання Комунар» на зовнішньому ринку, розроблені рекомендації щодо заходів стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Висновки містять обґрунтовані результати проведеного у дипломній роботі дослідження.

Абдурахімова Вікторія Андріївна

«Стратегічне управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства»

Анотація. Об'єктом дослідження є процес стратегічного управління ЗЕД підприємства. Предметом дослідження є теоретико-методичні засади стратегічного управління ЗЕД підприємства. Розроблено практичні рекомендації щодо стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність підприємства, стратегічне управління, алгоритм виходу підприємства на зовнішній ринок, алгоритм вибору стратегії ЗЕД підприємства, стратегія, місія, фактори внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, дерево цілей, SWOT-аналіз, цільовий ринок.

Абдурахімова Виктория Андреевна

«Стратегическое управление внешнеэкономической деятельностью предприятия»

Аннотация. Объектом исследования является процесс стратегического управления ВЭД предприятия. Предметом исследования является теоретико-методические основы стратегического управления ВЭД предприятия. Разработаны практические рекомендации по стратегическому управлению внешнеэкономической деятельностью предприятия.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность предприятия, стратегическое управление, алгоритм выхода предприятия на внешний рынок, алгоритм выбора стратегии ВЭД предприятия, стратегия, миссия, факторы внутренней и внешней среды предприятия, дерево целей, SWOT-анализ, целевой рынок.

Abdurakhimova Victoria Andriivna

Strategic management of foreign economic activity of the enterprise

Abstract. The object of the research is the strategic trade management. The subject of the research is theoretical and methodological foundations of strategic trade management. Practical recommendations are given for the strategic management of foreign economic activity of the enterprise.

Keywords: foreign trade enterprises, strategic management, algorithm of output on foreign markets, selection of algorithm FEA enterprise strategy, mission, factors of internal and external environment of the enterprise, wood goals, SWOT-analysis, target market.